

บทบาทนายอำเภอ

ภายใต้การกำกับของผู้ว่าราชการจังหวัด

งบปกติของแต่ละหน่วยงาน (Function)

ข้อมูลโครงการในพื้นที่

๑. กษ. - กรมพัฒนาที่ดิน / กรมส่งเสริมการเกษตร / กรมส่งเสริมสหกรณ์ / กรมชลประทาน / ธกส.
๒. พส. - กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
๓. พท. - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๔. พม.
๕. หน่วยทหารพัฒนา

นายอำเภอ

บูรณาการแก้ไขปัญหา
หน่วยงานอื่นในพื้นที่
ที่เกี่ยวข้อง

ผู้จัดการพื้นที่
(Area Manager)

ผู้ติดตามสถานการณ์
(Area Monitor)

บริหารจัดการ

โครงการ/กิจกรรม

กำกับ ติดตาม

รายงาน/ประเมินผล

จังหวัด

กรม

กระทรวง

รัฐบาล

การบริหารโครงการจากเงินอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

๑. จัดลำดับความสำคัญการช่วยเหลือเกษตรกร พิจารณารายงานภัยแล้งตามไปหาหน่วยงานนี้
 - เกษตรกรที่ปลูกข้าวแล้วเสียหายโดยสิ้นเชิง
 - เกษตรกรที่ขออุดหนุนช่วยเหลือตามนโยบายของรัฐบาล ทำให้ขาดรายได้โดยสิ้นเชิง
 - เกษตรกรที่ปลูกข้าวแล้วเสียหายบางส่วน
 ๒. โครงการเพิ่มรายได้ที่ควรพิจารณาตามเป็นปกติ
 - โครงการซ่อมแซมเหมืองฝายหรือแหล่งน้ำขนาดเล็กตามแนวพระราชดำริ
- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ซึ่งจะมีประโยชน์ในการกักเก็บน้ำเมื่อฝนตก
- ควรเป็นโครงการให้จ้างงานกลุ่มเป็นหลัก
 - โครงการได้ใช้เครื่องจักรกล หรือต้องซื้อวัสดุ อุปกรณ์ โครงการที่จ้างแรงงานด้วย ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔๐%
 - การจ้างแรงงานควรเลือกคนในพื้นที่ที่ประสบความเดือดร้อนก่อนบุคคลนอกพื้นที่

ข้อเสนอแนะของนายอำเภอ/ผู้ว่าราชการจังหวัด

๑. ประเมินสถานการณ์ภัยพิบัติอย่างต่อเนื่อง
๒. บูรณาการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ทั้งภาคีรัฐและเอกชน
๓. มีแผนป้องกันความขัดแย้งในพื้นที่

๔. ดำเนินการให้โครงการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยแล้งได้ดำเนินการไปเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร

ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรม

๑. โครงการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เช่น การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเพาะปลูก โครงการสร้างป่าสร้างรายได้ โครงการแก้มลิง โครงการแก่งดิน การขุดลอกหรือสระกักเก็บน้ำขนาดเล็กเหมือนหลุมขนมครกเพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้
๒. โครงการเกี่ยวกับสาธารณประโยชน์ ที่ชุมชนใช้ร่วมกัน เช่น การทำประปาผิวดิน การขุดลอกคูคลอง การซ่อมแซมทางระบายน้ำ เป็นต้น
๓. โครงการเกี่ยวกับการพัฒนาหมู่บ้านและส่งเสริมอาชีพ เช่น โครงการเพาะเห็ด การแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร การปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

ข้อมูลการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ และการบริหารจัดการน้ำ

โดย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑. สถานการณ์ภัยพิบัติ

ภัยแล้ง พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นมา มีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยแล้ง) ทั้งสิ้น ๔๐ จังหวัด ๒๖๕ อำเภอ ๑,๔๕๘ ตำบล ๑๒,๙๖๙ หมู่บ้าน

** ปัจจุบันประกาศยุติเขตการให้ความช่วยเหลือภัยแล้งทั้งหมดแล้ว **

ภาวะฝนแล้ง (ขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภค) พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ ตั้งแต่วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๘ ถึงปัจจุบัน มีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภาวะฝนแล้ง) รวม ๙ จังหวัด (แพร่ สุโขทัย พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ ชลบุรี ปทุมธานี อุตรดิตถ์ เลย) ๔๗ อำเภอ ๒๙๗ ตำบล ๒,๔๘๔ หมู่บ้าน ผู้ได้รับผลกระทบ จำนวน ๒๔๑,๑๒๑ ครัวเรือน ๔๑๐,๕๑๕ คน

สถานการณ์น้ำป่าไหลหลาก พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ ตั้งแต่วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๘ เป็นต้นมา เกิดสถานการณ์น้ำป่าไหลหลาก ทั้งสิ้น ๑๒ จังหวัด ๑๖ อำเภอ ๓๔ ตำบล ๑๒๓ หมู่บ้าน (จังหวัดอุดรธานี น่าน ระยอง ตาก แพร่ เลย สตูล เพชรบูรณ์ พิษณุโลก ลำปาง นครพนม และจังหวัดแม่ฮ่องสอน)

มีจังหวัดที่ประกาศเขตให้การช่วยเหลือ ๙ จังหวัด ๑๒ อำเภอ ๒๕ ตำบล ๑๐๘ หมู่บ้าน (จังหวัดอุดรธานี น่าน ระยอง ตาก แพร่ เลย พิษณุโลก ลำปาง และจังหวัดแม่ฮ่องสอน) ยุติสถานการณ์แล้ว ๑๑ จังหวัด คงเหลือจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๒. การบริหารจัดการน้ำ

๒.๑ เชื่อน/อ่างเก็บน้ำ แบ่งเป็น

- เชื่อน/อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ จำนวน ๓๕ เชื่อน/อ่าง โดยอยู่ในความรับผิดชอบของ

(๑) กรมชลประทาน จำนวน ๒๑ เชื่อน/อ่าง ได้แก่ เชื่อนแม่กวางอุดมธารา เชื่อนกัวลม เชื่อนกัวคหมา เชื่อนแควน้อยบำรุงแดน เชื่อนห้วยหลวง เชื่อนน้ำอูน เชื่อนลำปาว เชื่อนลำตะคอง เชื่อนลำพระเพลิง เชื่อนลำแชะ เชื่อนลำนางรอง เชื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เชื่อนทับเสลา เชื่อนกระเสียว เชื่อนขุนด่านปราการชล อ่างเก็บน้ำคลองสิียด อ่างเก็บน้ำบางพระ อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล อ่างเก็บน้ำประแสร์ เชื่อนปราณบุรี และเชื่อนมูลบน

(๒) การไฟฟ้าฝ่ายผลิต จำนวน ๑๔ เชื่อน ได้แก่ เชื่อนศรีนครินทร์ เชื่อนภูมิพล เชื่อนสิริกิติ์ เชื่อนอุบลรัตน์ เชื่อนวชิราลงกรณ์ เชื่อนสิรินธร เชื่อนจุฬาภรณ์ เชื่อนน้ำพุง เชื่อนปากมูล เชื่อนรัชชประภา เชื่อนบางลาง เชื่อนแก่งกระจาน เชื่อนท่าทุ่งนา และเชื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล

- อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง จำนวน ๔๔๘ อ่าง

- สถานการณ์น้ำในเชื่อน/อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ณ วันที่ ๓๐ ก.ค.๕๘ มีปริมาณน้ำรวม ๓๒,๒๙๖ ล้านลบ.ม. เป็นปริมาณน้ำใช้การได้ ๘,๗๙๕ ล้านลบ.ม. หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๙ ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง ๑๔๗.๐๒ ล้านลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย ๖๗.๙๕ ล้านลบ.ม. โดยสรุปแล้ว สถานการณ์น้ำไหลเข้าเชื่อน/อ่าง ดีขึ้นเรื่อย ๆ

๒.๒ โครงการชุดแหล่งน้ำผิวดิน ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จำนวนทั้งสิ้น ๒,๒๒๙ โครงการ หากแล้วเสร็จทั้งหมดจะมีปริมาณน้ำใช้การได้ ๒๙๔,๔๕๘,๐๙๓ ลบ.ม.

๒.๓ การชุดเจาะบ่อน้ำบาดาล

แผนการดำเนินการระยะที่ ๑

- จังหวัดดำเนินการสำรวจความต้องการ โดยเน้นพื้นที่ที่ขาดแคลนน้ำ ไม่มีแหล่งน้ำผิวดิน รวมถึงพื้นที่ที่กระแสไฟฟ้าเข้าไม่ถึง วัตถุประสงค์ เพื่อการอุปโภคบริโภค เป็นอันดับแรก

- ๗๕ จังหวัด (ยกเว้นจังหวัดสมุทรปราการ) เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณการชุดบ่อน้ำบาดาล จำนวนความต้องการทั้งหมด รวม ๒๓,๒๑๓ บ่อ

- จากข้อมูลความต้องการ ได้พิจารณาให้ความช่วยเหลือจังหวัดที่ประสบภัยแล้งซ้ำซาก ๕ ปี ๓ ปี และในพื้นที่จังหวัดอื่นๆ ครั้งนี้ รวมจำนวน ๑,๑๗๓ บ่อ แยกเป็น

(๑) พื้นที่ที่มีไฟฟ้า จำนวน ๙๒๘ บ่อ

(๒) พื้นที่ที่ไม่มีไฟฟ้า จำนวน ๒๔๕ บ่อ

โดยการดำเนินการดังกล่าว เป็นการดำเนินการตามมาตรฐานของ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล และได้ส่งบัญชีโครงการชุดเจาะบ่อน้ำบาดาลให้กรมทรัพยากรน้ำบาดาลตรวจสอบความทับซ้อนของโครงการ และความเหมาะสมทางวิชาการแล้ว

มติ ครม.ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบในหลักการให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการชุดเจาะบ่อน้ำบาดาล จำนวน ๑,๑๗๓ บ่อ จากงบประมาณโครงการบริหารจัดการน้ำ ในส่วนของ มท. ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๓๗๒,๘๘๐,๖๒๐ บาท โดยให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสามารถพิจารณาเรื่องการเปลี่ยนแปลงจุดดำเนินการได้ ตามวัตถุประสงค์เดิม โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง และเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ ให้มีการจัดทำทะเบียนคุมระบุพิกัดที่ตั้ง พร้อมทั้งส่งมอบให้ อปท. ใช้ประโยชน์และบำรุงรักษาต่อไป

*** แผนการดำเนินการในระยะต่อไป จะเน้นการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ ตามข้อมูลจังหวัดที่ประสบภัยแล้งซ้ำซาก ๕ ปี (๑๗ จังหวัด) ***

๒.๔ การแก้ปัญหาบ่อน้ำบาดาล - เป่าล้างบ่อ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ดำเนินการตามบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ให้ทุกจังหวัดสำรวจจำนวนบ่อน้ำบาดาลที่มีทั้งหมดในพื้นที่ พร้อมระบุค่าพิกัดจุดที่ จังหวัดต่างๆ รวม ๗๕ จังหวัด (ยกเว้นจังหวัดเลยไม่มีโครงการเป่าล้างบ่อ) มีบ่อน้ำบาดาลที่ต้องการเป่าล้าง จำนวน ๒๗,๐๙๕ บ่อ โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถให้ความช่วยเหลือประชาชนจากเงินเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๕๖ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘

✓ ประโยชน์ด้านอุปโภคบริโภค จำนวน ๒,๙๑๕,๒๒๖ ครั้วเรือน

✓ ประโยชน์ด้านการเกษตร จำนวน ๖,๑๘๒,๕๒๙ ไร่

๒.๕ การแก้ปัญหาระบบประปาหมู่บ้าน ที่ยังขาดแคลนจำนวน ๔,๖๔๖ หมู่บ้าน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะประสานการดำเนินการกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อไป

๓. การช่วยเหลือประชาชนโดยการจ้างแรงงาน

กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยกรมการปกครอง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมการพัฒนาชุมชน กรมที่ดิน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การไฟฟ้านครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค และการประปา นครหลวง) ร่วมกับ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมชลประทาน) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช กรมป่าไม้) และคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีการประชุมเพื่อหาแนวทางในการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติที่สามารถใช้ในการจ้างแรงงานในพื้นที่ และทำความเข้าใจให้กับประชาชนทราบถึงแนวทางแก้ไขปัญหารัฐบาล จำนวน ๓ ครั้ง โดยได้มีแนวทางการปฏิบัติร่วมกันได้แก่

(๑) การให้ความช่วยเหลือประชาชนโดยใช้จ่ายเงินจากงบประมาณปกติของส่วนราชการก่อน

(๒) หากไม่เพียงพอจึงใช้จ่ายจากเงินอุดหนุนราชการในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินจ่ายไว้ที่สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด จังหวัดละ ๑๐ ล้านบาท กรณีไม่เพียงพอก็สามารถขยายวงเงินได้

(๓) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นศูนย์กลางทำความเข้าใจ ตลอดจนบูรณาการ พลเรือน ทหาร องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนในพื้นที่ให้ทราบถึงอัตราตำแหน่งการจ้างงานในพื้นที่ อีกทั้งให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาของรัฐบาลที่ต้องการให้ครอบคลุมในทุกมิติ ให้ช่วยเหลือประชาชนในภาวะการณ์ขณะนี้

๓.๑ การจ้างงานโดยงบประมาณส่วนราชการ

(๑) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

- งบประมาณการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และระบบขนส่งทางถนน จำนวน ๔๓๗ โครงการ ครอบคลุมพื้นที่ ๖๗ จังหวัด งบประมาณ ๑๐,๘๒๕ ล้านบาท เป็นงบจ้างแรงงาน ๑,๖๒๓ ล้านบาท

- งบเหลือจ่ายปี ๒๕๕๘ มาบำรุงรักษาคล่องส่งน้ำ ดำเนินการในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด รวมทวม. เป็นงบจ้างแรงงาน ๑๒๐ ล้านบาท

(๒) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรน้ำ

- งบประมาณระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และระบบขนส่งทางถนน จำนวน ๕๒๔ โครงการ งบประมาณ ๕,๗๑๗ ล้านบาท เป็นงบจ้างแรงงาน ๑๗๒ ล้านบาท

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

- โครงการน้ำบาดาลเพื่อการอุปโภคบริโภค จำนวน ๗ โครงการ พื้นที่ดำเนินการ ๗๐ จังหวัด งบประมาณ ๒,๓๓๔ ล้านบาท เป็นงบจ้างแรงงาน ๑๓๒ ล้านบาท

กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช

- โครงการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยแล้ง ๓๔ โครงการ ดำเนินการ ๑๔ จังหวัด วงเงิน ๓๘ ล้านบาท เป็นงบจ้างแรงงาน ๓๒ ล้านบาท

กรมป่าไม้

- โครงการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยแล้ง ๑๖ โครงการ วงเงิน ๑,๓๙๑ ล้านบาท เป็นงบจ้างแรงงาน ๖๘๕ ล้านบาท

(๓) กระทรวงมหาดไทย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

- โครงการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ปี ๒๕๕๘ เพิ่มเติม จำนวน ๑,๑๒๐ โครงการ ดำเนินการพื้นที่ ๗๖ จังหวัด งบประมาณ ๓,๘๓๐ ล้านบาท ใช้จ้างแรงงานได้ ๑๑๕ ล้านบาท

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

- เงินสะสมขององค์กรปกครองท้องถิ่น จะใช้ในโอกาสต่อไป

รวมงบประมาณจาก ๓ กระทรวง ๗ กรม มีงบประมาณที่ตั้งไว้แล้ว ๒๔,๒๕๕ ล้านบาท อยู่ระหว่างดำเนินการ และก่อให้เกิดการจ้างงานรวม ๒,๘๗๙ ล้านบาท กระจายอยู่ในพื้นที่ทุก จังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติให้ทุกหน่วยงานแจ้งกระทรวงมหาดไทย เพื่อแจ้งจังหวัดทำ ประกาศจังหวัดให้ประชาชนทราบว่า มีโครงการใดมาดำเนินการในพื้นที่บ้าง หากต้องการทำงานให้มา ลงทะเบียนที่อำเภอ เพื่อเข้าสู่อำเภอ

๓.๒ การจ้างงานโดยเงินอุดหนุนราชการ

ในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินซึ่งตั้งจ่ายไว้ ณ ปก.จังหวัด ๗๖ จังหวัด ๆ ละ ๑๐ ล้านบาท หากไม่เพียงพอสามารถขอขยายวงเงินอุดหนุนราชการได้ โดยมี คณะกรรมการของจังหวัดร่วมกันประเมินสถานการณ์และพิจารณาโครงการช่วยเหลือประชาชน โดยมีกิจกรรมที่ใช้จ่ายจากเงินอุดหนุนราชการได้ ดังนี้

๑. การจ้างแรงงาน

๒. การฝึกอาศิพระยะสั้น

๓. การซ่อมแซมระบบประปา

๔. การเป่าล้างบ่อบาดาล

๕. กิจกรรมอื่นที่คณะกรรมการประเมินสถานการณ์และพิจารณาโครงการของ จังหวัด พิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นที่ได้รับผลกระทบ

โดยสามารถจ้างแรงงานได้ทั้งเป็นรายวัน รายบุคคล และจ้างเหมาเป็นงานโครงการ

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘